

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝ ΟΔΩΙ ΚΑΛΑΜΙΩΤΟΥ	ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ 12 ΜΗΝΩΝ Ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου ἕως 1ου Ἰουλίου Ἔν τῷ ἔσῳτ. δρ. θ. Ἔν τῷ ἔξῳτ. φρ. γρ 8	Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΩΝ
-------------------------------	--	---

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὸ ἔργον τοῦ Ζολᾶ καὶ ἡ ὕψις κριτικῇ, ὑπὸ Μ. Ι. Γαλανοῦ. — Ὁ Μωυσῆς, ὑπὸ Χριστοφ. Ἀ. Ἰγγλέση ἀρχιμ. — Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἐρησιτισκόπου Κωνσταντίας τοῦ Χρυσσοστόμου ἐπιγράμματα εἰς τὴν πρὸς Κορινθίους δευτέραν ἐπιστολήν, ὑπὸ Ἀλεξ. Σκιαθίου τοῦ Παπαδιαμάντη. — Ἡ οἰκογένεια καὶ ἡ κατὰ Χριστὸν ἀγάπη, ὑπὸ Τερμ. Ἀναστασίου. — Λακωνικὰ ἔθιμα — Λακωνικῶν γυναικῶν ὑποθέματα. — Ποικίλα. — Κυριακὸν Ἀποστολικὸν καὶ Εὐαγγελικὸν ἀνάγνωσμα, ὑπὸ Κ. Δ. Διαλησιᾶ.

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΖΟΛΑ ΚΑΙ Η ΥΨΙΣ ΚΡΙΤΙΚΗ

«Τὸ ἐπ’ ἡμῖν ἐκτιμῶ τὸ τάλαντον ἀναλόγως τοῦ ἀγαθοῦ, τὸ ὅποιον παρέχει, καὶ ὄχι βεβλῶς ἐκ τῶν καταστροφῶν τὰς ὁποίας ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ἐπιφέρει».

Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ εἰπω ὅτι τὴν κρίσιν αὐτὴν δὲν ἤμποροῦσε βέβαια νὰ τὴν φέρῃ καί τις κριτὴς φιλολογικῶν ἔργων ἀπ’ ἐκείνους, εἰ ὅποιοι φιγυράρουν πολλὰκις εἰς τὰς στήλας τῶν ἡμερησίων μας. Ἡ γνώμη αὕτη ἀντήχησεν ἀνώπιον τῶν ἐνόρκων, εἴτινες τελευταῖον ἐδίκαζον τὸν Ζολᾶ, καὶ ἐλέγη δι’ αὐτὸν ἀπὸ τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελεῖα τῶν Παρισίων Βᾶν Κασσέλ, ὡς ἀπάντησις πρὸς τοὺς ἐπικαλεσθέντας ὑπὲρ τοῦ δικαζομένου τὸ φιλογολικόν του τάλαντον καὶ τὴν συγγραφικὴν του ἀξίαν.

Δὲν ἠξιοῦμεν ποίαν ἐντύπωσιν ἔκαμε ἡ κρίσις αὕτη εἰς τοὺς παρ’ ἡμῖν λιθανιστάς τοῦ γάλλου συγγραφέως, διὰ τὸν ὅποιον ὁ Οὐγγὼ ἔλεγεν δι’ πάσχει νοσταλγίαν βορδόρου.. Ἀλλὰ πιστεύομεν ὅτι ἡ κρίσις τοῦ Βᾶν Κασσέλ δὲν θὰ ἐφάνη διόλου παράξενος εἰς Γερμανίαν, Ἀμερικὴν καὶ ἀλλαχοῦ, ὅπου τὰ ἔργα τοῦ Ζολᾶ ἀπεκλείσθησαν ὡς κακοθέστατα καὶ ἀκρως ἐπικίνδυνα εἰς τὴν κοινωνικὴν διαμόρφωσιν καὶ τὴν οἰκογενειακὴν ἀνατροφὴν.

Συγγραφεὺς μέγας, καθὼς καὶ μέγας ἀνὴρ ἐν γένει, οὐδέποτε δύναται νὰ θεωρηθῇ ἄνθρωπος, ὅστις δὲν ἔχει συναίσθησιν τῶν εὐθυνῶν τοῦ μεγαλείου του· ὁ δὲ Ζολᾶ τὸν κάλᾳμόν του ἐχειρίσθη ἄνευ συναίσθησως εὐθύνης.

Θὰ εἰπουν ὅτι ἡ κοινωνία δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ ζητήσῃ ἀπ’ αὐτοῦ ἐγχειρίδια ἠθικῆς. Ἀλλ’ ἐδικαιοῦτο αὐτὸς τάχα νὰ ἀπολύσῃ κατὰ τῆς κοινωνίας τόμους μαστοῦ; ἀσχερῆτος καὶ διεσχετεύσαντας πᾶσαν κακὴν θύσαν καὶ πᾶσαν ἀκολαίαν;

Ὑπῆρξαν καὶ ἄλλοι μυθιστοριογράφοι, εἰ ὅποιοι ἠρέυνησαν καὶ τὸν διεσφαρμένον κόσμον. Ἀλλ’ αὐτὸς ἀφωσιώθη δλόκληρος μόνον εἰς αὐτόν· ὅ,τι ἀγνόν, καθαρόν, εὐγενές, τίμιον, τὸ παρῆθε καὶ τὸ παρέρρεξε. Ἡ ψυχὴ του δὲν εἴχεν αἶνον· διὰ τοῦτο, καὶ ἡ λύρα του δὲν εἴχε χροῶς δι’ αὐτό. Καὶ τὸ ἔργον του, ἀπαικονίζον τὴν ἠθικὴν του σύστασιν, εἶνε ἀποκλειστικὸν ἔργον μαστροποῦ, προαγωγῆ, διαφθορῆως.

Ὅτιως αἱ σελίδες του εἶνε περισσότερον μολυσματικαὶ ἀπὸ τοὺς κύκους τῆς ἀπωλείας. Τὸν βόρβορον τῆς παρυσινῆς ἀκολάστως ἀνακινεῖ ὄχι βδελυσσόμενος, ἀλλ’ ἀρεπκόμενος, ὄχι μετὰ θλίψεως, ἀλλὰ μεθ’ ἡδονῆς, τερπόμενος εἰς τὴν ἀποφορὰν του, ἐπιμένων εἰς αὐτήν, καὶ ἀποστολὴν του θεωρεῖ ὄχι νὰ στιγματίσῃ τὴν διαφθοράν, ἀλλὰ νὰ τὴν ἐπιβάλλῃ, ἐξάπτων, παρασύρων, εἰσπρηλατῶν καὶ ἐξεγείρων μὲ τὴν ἰσχυράν, τὴν λεπτομερῆ, τὴν ἐπιμονον, τὴν ἀναίσχυντον ρυπαρογραφίαν του τὰ κτηνωδέστατα τῶν παθῶν.

Ἐὰν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο διεκρίθη, τόσῳ τὸ χειρότερον δι’ αὐτόν.

Ὁ κατέχων ἀνωτέραν δύναμιν ὑπέχει καὶ ἀνωτέραν εὐθύνην, ὁ δὲ Ζολᾶ τὴν ὑμνουμένην δύναμιν τοῦ κάλᾳμου του διεχειρίσθη ἀσυνειδήτως, μὲ πάθος καὶ μὲ ἐρμὴν κακοποιῶ.

Τὸ πνεῦμα, ἐνὶ συγγραφείῳ ἐνδιαφέρει περισσότερον ἀπὸ τὴν τέχνην του. Καὶ ὅταν τὸ πνεῦμα τοῦτο εἶνε πρόστυχον, ἀχρεῖον, καταστρεπτικόν, ἤμπορεῖ νὰ σώσῃ τὸν συγγραφέα καὶ νὰ τὸν ἐπιβάλλῃ εἰς τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὸν σεβασμὸν τῆς ψυχῆς ἡ τέχνη ἡ πλάνος καὶ ἡ ἐπικίνδυνος τῆς ὁποίας σκοπὸς εἶνε νὰ κάμῃ τὸν ἀναγνώστην δοῦλον, ἀλλὰ καὶ θύμα ἐνταυτῷ;

Ἐξαγνίζει ποτὲ τὴν ἐταίραν ἡ τέχνη μὲ τὴν ὁποίαν σαγηνεύει; ἡ τὸν φονέα ἡ τέχνη, μὲ τὴν ὁποίαν ἀφαιρεῖ τὴν ζωὴν; ἡ τὸν ὑποκριτὴν, τὸν κλέακα, τὸν συκοφάντην,

τὸν λαποδύτην, ἡ τέχνη, μὲ τὴν ὁποίαν ἐκτελεῖ τὸ ἀνόνιον, τὸ βδελυρόν, τὸ ἐπιβλαβὲς τοῦ ἔργου; Καὶ ὅταν εἰς δημαγωγὸς ἀποτυφλώσῃ ἕνα λαὸν καὶ κατεργάζεται τὸν ὄλεθρόν του, τὸν ὀλεθρὰ τοῦτον ἀρκεῖ νὰ τὸν καταστήσῃ μέγαν ἢ δεινότερον, μὲ τὴν ὁποίαν ἐπετέλεσε τὸ ὀκνηρὸν κακούργημά του;

Μόνον οἱ μωροὶ θαυμάζουσιν τοὺς φαύλους δημαγωγούς. Καὶ μόνον διεισπραμένον κριταὶ ἡμποροῦν νὰ χειροκροτοῦν διακεκριμένους ρυπαρογράφους. Ἐννοῦ ἕνα Ζολᾶ ἡγουμένου μιν ἀπὸ τὸν κόσμον τὸν ἄνευ τιμῆς, τὸν ἄνευ οἰκογενείας, τὸν συμφορόντα ἐν τῷ αὐτῷ βορβόρῳ ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν. Ἄλλ' ἡ κριτικὴ ἢ ὕγις δὲν δύναται, ἢ νὰ εἴπῃ μετὰ τοῦ Γάλλου εἰσαγγελίας, «τὸ ἐπ' ἐμοὶ ἐκτιμῶ τὸ τάλαντον ἀναλόγως τοῦ ἀγαθοῦ, τὸ ὅποιον παρέχει, καὶ ὅχι βεβαίως ἐκ τῶν καταστροφῶν, τὰς ὁποίας ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ἐπιφέρῃ».

Μιχ. Κ. Γαλανός.

Ο Μ Ω Υ Σ Η Σ

«Ποιῶν ἐλεημοσύνας ὁ Κύριος καὶ κρίμα πᾶσι τοῖς ὑποκείμενοις, ἐγνώρισεν τὰς πόδας Αὐτοῦ τῷ Μωϋσῇ, τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ τὰ θελήματα Αὐτοῦ».

(Ψ. 102, 6).

Οὐδεὶς δύναται νὰ γνωρίσῃ, οὐδὲ νὰ ἐκτιμῇ δέοντως τὸν χαρακτήρα, τὴν ἄξιαν, τὴν ὑπεροχὴν, τὸ ἔξοχον καὶ ἐξαιρετικὸν τοῦ μεγάλου τούτου συγγραφέως. Οὐδεμίαν οὕτως ἔχει ὁμοιότητα συγγραφεὶ ἑτέρῳ, ἢ προτέρῳ ἢ ὑστερόν, οὔτε τοῖς ἱεραῖς οὔτε τοῖς θύραθεν, οὔτε τινὶ τῶν ἄλλων προφητῶν.

Ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐμφανισθεῖς του ἐν τῇ ζωῇ, παρουσιάζεται διὰ σημείων παραδόξων. Μόλις ἐγεννήθη, καὶ βίπτει, κατὰ τι πρόσταγμα τοῦ Φαραὼ τῆς Αἰγύπτου, εἰς τὸν Νεῖλον ποταμόν, ἐντὸς καλῶν, οὐ τὰ βέλματα τὸν παρασύρουσι, τὸν ἀπωθοῦσι, τὸν φέρουσι καὶ τὸν κρύπτουσιν ἐντὸς περιελισσομένων λοχμῶν, ἔνθα ἡ θυγάτηρ Φαραὼ ἐν ἀποκρύφῳ εἰλούτο. Αὕτη παρατηρήσασα καὶ ἰδοῦσα τὸ παιδίον, καὶ θαλθεῖσα ὑπὸ τῆς χάριτος καὶ τῆς εὐγενείας τοῦ προσώπου του τὸ λαμβάνει ἀπὸ τῶν υἱάτων διὰ τῶν θεραπεινίδων τῆς, τὸ σφίζει, τὸ υἱοθετεῖ καὶ τὸ ἀνατρέφει βασιλικῶς.

Ἀνδρωθεὶς καὶ μυηθεὶς ἐκ παίδων παρὰ τῆς τροφῆς αὐτοῦ, ἥτις ἦτο αὐτὴ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, τὰ τῆς ἐξ Ἰακώβ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἀβραὰμ ἰδίας καὶ ἐνδόξου καταγωγῆς του, καὶ τὰς εἰς τὸ γένος του δοθείσας θείας ἐπαγγελίας, αἰσθάνεται ἐντὸς τῶν βαλυνάτων μυχῶν τῆς καρδίας του, ὑπερήφανον καταφρόνησιν πρὸς πᾶσαν αἰγυπτίαν δόξαν καὶ πᾶν αἰγύπτιον μεγαλεῖον, καὶ μελετᾷ σταθερῶς τὴν ἀπολύτρωσιν τῶν ἀτυχῶν μὲν ἄλλ' ἰνδοξῶν ἡμοφύλων του. Ὅθεν ἐγκαταλείπει τὰ βασίλεια τῆς Αἰγύπτου καὶ φεύγει εἰς Γῆν Μαδιάμ, ὅτε, καλεῖται Θεοῦ, τίθεται ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ λαοῦ Ἰσραὴλ, ὡς ἐλεκετὸς τοῦ Θεοῦ, ὡς ἡγμῶν ἀπόλυτος, καὶ ὡς τοιοῦτος, διὰ καταπληκτικῶν μεγαλουργημάτων, ἐξάγει αὐτὸν θριαμβευτικῶς ἐκ τῆς Αἰγύπτου, διαπορεύεται πανστρατιᾷ τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν ἀβρόχοις ποσὶν ὥσπερ ξη-

ράν, διαπορεύεται τὴν Ἐρυθρὰν. Ἐν ἡ δὲ ἡγεῖται τὸν λαὸν αὐτοῦ διὰ μεγαλουργῶν ἔργων, τὴν μὲν ἡμέραν διὰ στήλης νεφέλης, τὴν δὲ νύκτα διὰ στήλης πυρός, καὶ τρέφει αὐτούς, καθ' ἡμέραν ἐξ οὐρανοῦ καταπίπτοντος μένου καὶ καταπίπτουσιν ὀρυζομήτρας, καὶ ποτίζει αὐτοὺς διὰ ὕδατος ἐκ τῆς πέτρας, καὶ ἵσταται ὑπὸ τὸ ὄρος Σινᾶ. Ἐκεῖ περιβάλλει ὁ Θεὸς τὸν Μωϋσῆν θείᾳ δόξῃ, καὶ θείῳ φωτὶ περιαυγάζει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Ἐκεῖ καταβαίνει ὁ Θεὸς πρὸς αὐτὸν ἐν νεφέλαις καὶ βρονταῖς καὶ ἤχοις σαλπείγων, καὶ συνομιλεῖ πρὸς αὐτὸν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον. Ἐκεῖ δίδει αὐτῷ τὰς λιθίνας δύο πλάκας τῶν δέκα ἐντολῶν, τὰς γεγραμμένας τῷ δακτύλῳ τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖ ὑπαγορεύει αὐτῷ τὴν διὰ τὸν λαὸν Ἰσραὴλ ἱερὰν Νομοθεσίαν Του, καὶ τὴν μετὰ τοῦ λαοῦ Ἰσραὴλ ἱερὰν Διαθήκην Του. Ἐκεῖ δίδει αὐτῷ τὰς ἱερὰς Διατάξεις περὶ κατασκευῆς καὶ ἀγιασμοῦ τῆς Σκηνῆς τοῦ Μαρτυρίου, περὶ κατασκευῆς καὶ ἀγιασμοῦ τῆς Χρυσῆς Κιβωτοῦ καὶ τοῦ Χρυσοῦ Ἰλαστηρίου, καὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ Θυσιαστηρίου. Ἐκεῖ δίδει αὐτῷ τὰς ἱερὰς Διατάξεις Του περὶ Ἱερωσύνης καὶ ἀγιασμῶν, καὶ θυσιῶν καὶ καθαρμῶν καὶ ἑορτῶν καὶ νηστειῶν καὶ τῆς ἄλλης θρησκευτικῆς λατρείας.

Οὕτως ὁ Μωϋσῆς θεῶς ὅλος γενόμενος, ἡγεῖται τοῦ λαοῦ Ἰσραὴλ, ὡς στρατηγὸς αὐτοκράτωρ, καὶ ὡς τοιοῦτος δίδει αὐτῷ τὰς προτάγματα, καὶ ἐπιβάλλει αὐτῷ τὰς διατάξεις του. Οὕτως ὁ Νομοθεσία του ἐγένετο τῷ λαῷ Ἰσραὴλ Νόμος Θεῶς, Νόμος αἰώνιος, διέπων καὶ κυβερνῶν καὶ σφίζων αὐτοὺς ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ ἐν δουλείᾳ, ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ ἐν διαπορᾷ. Οὕτως ὁ Μωϋσῆς ἐγένετο αὐτοῖς καὶ μέγας μηχανικός, καὶ μέγας ἀρχιτέκτων, καὶ μέγας κυβερνήτης, καὶ μέγας στρατηγός καὶ μέγας δικαστής. Αὐτὸς αὐτοῖς καὶ ἄρκος ἀρχιερεῖς, αὐτὸς αὐτοῖς εἰσὶν Θεός! ...

Δικαστὴς ἀμερόληπτος, δικαστὴς αὐστηρὸς, δικαστὴς ἀκαμπτος, τιμωρεὶ ὡς Θεός· τιμωρεὶ διὰ τῶν φυσικῶν στοιχείων, διὰ σκότους καὶ ζόφου, διὰ κεραυνῶν, δι' ἐκρήσεων, δι' ἡφαιστειῶν. Οὐδαμῶς φείδεται τῶν λευιτῶν, οὐδὲ φείδεται τῶν ἱερῶν, οὐδὲ φείδεται τῶν πρεσβυτέρων, οὐδὲ φείδεται τοῦ λαοῦ! ...

Πάντα τὸν βίον του καταναλίσκει εἰς σωτηρίαν τῶν ἡμοφύλων του· οὐδὲν ὑπὲρ ἑαυτοῦ κατεδέχθη προνόμιον· οὐδὲν ὑπὲρ τῶν υἱῶν του, οὐδὲ κατέταξεν, ἄνευ οὐδενὸς προνομίου, ἄνευ οὐδεμιᾶς διακρίσεως, εἰς τὴν ἀπλὴν τάξιν τῶν λευιτῶν, τούτστιν εἰς τὴν ὑψηλὴν τῶν ἱερῶν καὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

Οὐδὲν πράττει κρύφῳ ἢ ἐν παραβύτῳ· οὐδὲν ὑπὸ τὰ παραπετάσματα τῆς σκηνῆς του. Ἐν ὑπαίθρῳ διατάσσει καὶ λέγει καὶ πράττει· ἐν ὑπαίθρῳ κυβερνᾷ, ἐν ὑπαίθρῳ νομοθετεῖ, ἐν ὑπαίθρῳ κανονίζει τὰ τῶν στάθμῶν, τὰ τῶν ἔρσεων, τὰ τῶν πορείων, τὰ τῶν στρατοπεδεύσεων, τὰ τῶν παρατάξεων, τὰ τῶν πολέμων, τὰ τοῦ καθημερινοῦ βίου, τὰ τῆς θρησκευτικῆς λατρείας. Τὰ πάντα ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν πρεσβυτέρων, τὰ πάντα ὑπὸ τὰ ὄμματα τοῦ λαοῦ.

Αὐτὸς διδάσκει τοὺς βασιλεῖς τὸ βασιλεῖν, τοὺς ἱερεῖς τὸ ἱερατεῖν, τοὺς νομοθέτας τὸ νομοθετεῖν, τοὺς κυβερνῶντας τὸ κυβερνᾶν, τοὺς δικαστὰς τὸ δικάζειν, τοὺς στρα-

τηγούς τὸ ἡγεῖσθαι μεγάλων στρατειῶν, καὶ τοὺς πάντας τὸ ὑποκείσθαι καὶ ὑπακούειν τῷ Θεῷ καὶ φοβεῖσθαι αὐτόν.

Αὐτὸς διδάσκει τοὺς φιλοσόφους τὰ περὶ Θεοῦ, κόσμου καὶ ἀνθρώπου· αὐτὸς διδάσκει αὐτοὺς τὴν θεολογίαν, τὴν κοσμογονίαν, τὴν ἀνθρωπολογίαν καὶ τὴν ψυχολογίαν· αὐτὸς διδάσκει αὐτοὺς, ὅτι ὁ ἀβυσσικός ἐστι ποῖμα Θεοῦ ἐκ χοροῦ καὶ θείου ἐμφυσήματος, ἦτοι καὶ ψυχῆς, οὐσίας νοερᾶς, λογικῆς, πνευματικῆς καὶ ἀλλοῦ, κατ' εἰκόνα Θεοῦ, ψυχῆς ἐνδόσου, ἐλλόγου, σοφῆς, ἀγαθῆς, δικαίας, ἀγίας, καὶ καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ, ἦτοι ἐλευθέρας, κυρίας, ἀρχούσης καὶ ἐρ' ἑαυτῆς καὶ ἐπὶ τοῦ σώματος αὐτῆς, καὶ βασιλευούσης ἐπὶ πάντων τῶν φυτῶν καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ζώων καὶ ἐπὶ πάσης τῆς γῆς· ὅτι τέλος τοῦ ἀνθρώπου ἐστὶ τὸ ὁμοιοῦσθαι Θεῷ καὶ ἐπισθαι αὐτῷ· τὸ ποιεῖν τὸ ἀγαθόν, τὸ ἀγαπᾶν τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀληθές, καὶ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον του ὡς ἑαυτόν. Αὐτὸς διδάσκει αὐτοὺς τὸν χρόνον καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ αἷτιον τῆς ἐμφανίσεως τοῦ κακοῦ καὶ τοῦ θανάτου ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ἐν τοῖς ζώοις, ἐν τοῖς φυτοῖς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ. Αὐτὸς διδάσκει αὐτοὺς, ὅτι ἐστὶ Θεός, Θεὸς εἰς, ἀπλούς, ἀπείρος, αἰδιος, αἰώνιος, καὶ ὢν, ἀτρέπτος, ἀνολοίωτος, καὶ ὁ αὐτός, αὐτοτελής, ἀόρατος, ἀσώματος, ἀκατάληπτος, πρῶτος νοῦς, πρῶτος λόγος, πρῶτη ἀρχή, πρῶτον αἷτιον, πρῶτη δύναμις, Αὐτοσοφία, Αὐτοζωή, Αὐτοαλήθεια, Πανάγιος, Πανάγαθος, Πάνσοφος, Παντοδύναμος, Παντοκράτωρ, πάντων Ποιητής, πάντων Αἰτίων, πάντων Πρόνοια, πάντων Κύριος· ὅτι Αὐτός ἐστι Κριτὴς πάντων, τιμῶν καὶ βραβεύων τοὺς ἀγαθοὺς καὶ ἀτιμᾶζων καὶ τιμῶν τοὺς πονηροὺς· τοὺς πάντας κατὰ τὴν εἰς Θεὸν πίστιν αὐτῶν καὶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. Αὐτὸς διδάσκει αὐτοὺς, ὅτι ὁ κόσμος ἐστὶν εἰς, τέλειος, πλήρης, αὐτάρκης, ἀνεκλήπης· ὅτι ἐγένετο, πρότερον μὴ ὢν, θελήματι καὶ προτάγματι καὶ ἀγαθότητι Θεοῦ· ὅτι κρέμματα ἐν μεταώρῳ, ὅτι ἐσθίηται ἐπ' οὐδενός, κατὰ τὸν σταθερὸν καὶ αἰώνιον νόμον τῆς ἰσορροπίας, ὃν ὁ Θεὸς ἔθεσεν ἐν αὐτῷ, ἦτοι κατ' ἀριθμόν, κατὰ μέτρον, κατὰ σταθμόν, καὶ ὃν οἱ φυσικοὶ καὶ οἱ ἀστρονόμοι, ἐν τῇ ἀγνοίᾳ αὐτῶν, καλοῦσι παγώσιμον ἔλξιν, ἢς ἀγνοοῦσι καὶ τὴν οὐσίαν καὶ τὴν φύσιν καὶ τὴν ἐστίαν, καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐνέργειαν.

Αὐτὸς διδάσκει τοὺς ἀστρονόμους τὴν ἐκ τινος ἀπεράντου πρωταρχικῆς φωτογενεῖας γένεσιν παντὸς τοῦ ἀστέρου συστήματος, καὶ ταύτης ἐκ τῆς αὐτῆς πρωτογενέως γῆς, ἐξ ἧς καὶ τὰλλα πάντα τὰ ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς, ὀλικά σώματα. Αὐτὸς διδάσκει αὐτοὺς καὶ τὸν λόγον τῆς συστάσεως τῶν ἀστέρων, ὅς ἐστιν αὐστὲ φαίνειν ἐπὶ τῆς Γῆς καὶ εἶναι εἰς ἀσημεῖα καὶ εἰς καιροὺς, διὰ τὸν ἐπὶ τῆς Γῆς «βραχὺ τι παρ' ἀγγέλους» πεποιημένον ἄνθρωπον, τὸν βασιλέα τῆς Γῆς, καὶ τῶν ἐπὶ τῆς Γῆς.

Αὐτὸς διδάσκει τοὺς βιολόγους, τοὺς φυσικοὺς καὶ τοὺς χημικοὺς τὴν ἐκ φυτικῶν οὐσιῶν σύστασιν τῶν ζωικῶν σωμάτων, καὶ τὴν ἐκείνων ἐξ ὀρυκτῶν οὐσιῶν καὶ τούτων ἐκ τῶν πρώτων στοιχείων, καὶ τούτων ἐξ ἀόρατων ἀτόμων, καὶ τὴν τούτων ἀκατανόητον καὶ υπερβαύμαστον ἱκανότητα τοῦ ἀποτελεῖν πάσας τὰς χημικὰς ἐνώσεις, πάντας τοὺς ὄγκους, πάσας τὰς μορφάς, πάντα τὰ εἶδη, πάσας τὰς ποικιλίας,

ἐν τῇ συστάσει τῶν ὀρυκτῶν, τῶν ἀστέρων, τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζώων· ὅτι πρῶτον ἐγένετο ἡ ἀόρατος καὶ ἀκατασκόπαστος γῆ, τὰ ἄτομα, εἴτα ἐκ ταύτης τὰ πρῶτα στοιχεῖα, εἴτα ἐκ τούτων τὰ ὀρυκτά, τ' ἀστέρων καὶ τὰ ὀργανικὰ σώματα.

Αὐτὸς διδάσκει τοὺς φυσικοὺς καὶ τοὺς μετεωρολόγους τὰς ἐκ τῆς διαφόρου σχέσεως τῶν σωμάτων πρὸς ἄλληλα παραγεμένας δυνάμεις καὶ ἐνεργείας καὶ μεταβολάς, τὰς δυνάμεις καὶ γιγνομένας ἐν τε τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐν τῇ Γῇ κάτω, κατὰ τρόπον μόνιμον, σταθερὸν καὶ ἀμεταβλητόν, ὃν ἔδωκεν αὐτοῖς τὸ πρόσταγμα τοῦ Θεοῦ, τὸ «Ἔστω καὶ ἐγένετο».

Αὐτὸς διδάσκει τοὺς βιολόγους, τοὺς βοτανικοὺς καὶ τοὺς ζωολόγους τὴν ἐμφάνισιν τῆς ζωῆς, τὰς δυνάμεις τῆς, τοὺς νόμους τῆς, τὰς ἐνεργείας τῆς· τὴν μετάδοσιν, τὴν διαδοχὴν καὶ δικιωνίαν τῆς ἀπὸ ἀτόμου εἰς ἄτομον, ἀπὸ αἵτου εἰς εἶδος, ἀπὸ γένους εἰς γένος, ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς, διαδοχικῶς, σταθερῶς, ἀτρέπτως, ἀμεταβλητῶς, ἀναλωτῶς. Αὐτὸς διδάσκει αὐτοὺς τὴν κατὰ γένος καὶ εἶδος, τὴν καθ' ὁμοιότητος καὶ διαφορᾶς δημιουργίαν ὀρυκτῶν, φυτῶν καὶ ζώων, τὴν κατ' ἴδιον τρόπον γένεσιν τῶν ὀρυκτῶν, τὴν κατ' ἴδιον τρόπον βλάστησιν τῶν φυτῶν, τὴν κατ' ἴδιον τρόπον γένεσιν τῶν ζώων, κατὰ τὰ ἀπ' ἀρχῆς γεννηθέντα πρωταρχικὰ ἄτομα, κατὰ τὰ ἀπ' ἀρχῆς γεννηθέντα κατ' ἄρρεν καὶ θῆλυ, πρωταρχικὰ ζεύγη, καὶ τὴν σταθερὰν καὶ ἀναλλοίωτον ἐμμονὴν τῶν χαρακτήρων τῶν ἀρχικῶν ζευγῶν ἐν τε τοῖς ἐξωτερικοῖς αὐτῶν ὀργάνοις καὶ τῇ ἐξωτερικῇ αὐτῶν μορφῇ ἐν τε τοῖς ἐσωτερικοῖς αὐτῶν ὀργάνοις, τῇ διασκευῇ αὐτῶν, ταῖς λεπτολογίαις αὐτῶν καὶ τοῖς διακρίνουσιν αὐτὰ ἡθικοῖς χαρακτῆρσιν.

Αὐτὸς διδάσκει τοὺς ἰθνολόγους τὴν ἀρχικὴν κοίτιδα τῶν Πρωτοπλάστων, τὴν ἐνότητα τοῦ ἀνθρωπίου αἵματος καὶ τὴν κοινὴν καταγωγὴν πάντων τῶν ἰθνῶν καὶ πάντων τῶν λαῶν· αὐτὸς διδάσκει αὐτοὺς τίνες οἱ Πατριάρχαι τούτων, τίνες οἱ ἀρχαῖοι αὐτῶν βασιλεῖς, τίνες αἱ τούτων ἀρχαῖαι πόλεις, τίνα τὰ τούτων ἀρχαῖα ἔργα, καὶ τίς ὁ ἀρχαῖος αὐτῶν πολιτισμός.

Αὐτὸς διδάσκει τοὺς γλωσσολόγους τὴν ἐνότητα τῆς ἀρχικῆς γλώσσης καὶ τὴν ἀδελφότητα πασῶν τῶν ἐπὶ γῆς λαλουμένων γλωσσῶν καὶ διαλέκτων, καὶ τὴν κοινὴν αὐτῶν καταγωγὴν, τὸν χρόνον, τὸν τόπον καὶ τὸν λόγον καθ' ὃν αὐταὶ ἐνεφανίσθησαν ἐπὶ τῆς Γῆς, ἀποσχισθεῖσαι ἀπὸ τῆς πρωταρχικῆς πατριαρχικῆς γλώσσης, ἣν μόνον ἐλάλουν πάντες οἱ προκατακλυσιμιαῖοι, ὁ πατριάρχης Νῶε, οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀπόγονοι αὐτῶν μέχρι τῆς ἐν Βαβυλῶνι πυργοποιίας.

Αὐτὸς διδάσκει τοὺς γιωγράφους, τοὺς χρονογράφους, τοὺς ἱστορικοὺς, τοὺς ἀρχαιολόγους, ποῦ ἔκειντο τὰ ἀρχαῖα ὄρη, οἱ ἀρχαῖοι ποταμοί, αἱ ἀρχαῖαι πόλεις, τὰ ἀρχαῖα βασίλεια, τ' ἀρχαῖα μνημεῖα, καὶ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐγένετο, καὶ τὰς περιστάσεις, αἵτινες προεκάλεσαν αὐτὰ· τοὺς πρώτους τῶν πόλεων οἰκιστάς, τὴν πρώτην ἀρχὴν τῆς γεωργίας, τῆς κτηνοτροφίας, τῆς μουσικῆς, τῆς μεταλλουργικῆς, τῆς βιομηχανίας, τῆς ναυπηγίας, τῆς ἀρχιτεκτονικῆς. (ἀκολουθεῖ).

Ἀρχιμ. Χριστόφ. Ἐδ. Ἠγγλέσης

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ Η ΚΑΤΑ ΧΡΙΣΤΟΝ ΑΓΑΜΙΑ

Ζ'

Παρθενία και παρθένος. — Έκκλησία και άγαμία.

Κατά τὸν ὅρισμόν τῆς παρθενίας ἡ τῆς ἀγαμίας, ἐν ἀνωτέρω διατυπώσαμεν καὶ κατὰ τοὺς ἰσχυροὺς λόγους, οὗς ἔχομεν νὰ ὑποστηρίξωμεν, ὅτι ἡ ἀγαμία ὑπὸ τὴν κυρίαν αὐτῆς ἐννοίαν τὴν ἐν σχέσει πρὸς τὴν αἰτίαν καὶ τὸν σκοπὸν αὐτῆς εἶναι μὲν πρωτίτως κατ'ὄρθωμα τῆς προαίρεσως τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς καθόλου ἡθικῆς τῆς ψυχῆς του καταστάσεως, ἀλλὰ κυρίως εἶναι ἔργον τῆς θείας χάριτος τῆς ἐνισχυομένης τὸν ἀλλοῦς προαιρουμένου καὶ βουλούμενου ἐλοκλήρωσις εἰς τὰ πνευματικὰ ἀποιοῦσθαι καὶ ἐν τούτοις διηλεκτικῶς ἐνασχολεῖσθαι, κατὰ τὸν ὅρισμόν, λέγομεν, τοῦτον δὲν εἶναι πάντες οἱ παρθένοι παρθένο. ἡ πάντες οἱ ἄγχοι ἄγαμοι, παρὰ μόνον οἱ εἰς τὰ πράγματα ἀποδεικνύμενοι, ὅτι εἶναι δημιουργήματα τῆς ἰδίας προαίρεσως ἐν πλήρει γνῶσει τοῦ ὁπίστου σκοποῦ τῆς παρθενίας, καὶ τῆς θυματούργουσις εἰς τοιαύτας προαίρεσις θείας χάριτος.

Ἄγαμοι δὲ ἐκ λόγων φιλοδοξίας ἢ φιλοχρηματίας, ἄγαμοι ἐξ οἰουδῆποτε ἐγωϊστικοῦ συμφέροντος ἀνευ ἀνωτέρας θείας ἐμπνεύσεως, εἴτε κληρικῶν, εἴτε λαϊκῶν συγκρινόμενοι πρὸς τοὺς ἐγγάμους τοὺς συζευγμένους ὑπὸ τὴν εὐλογίαν τοῦ

Θεοῦ, ὡς ἀνωτέρω εἵπομεν, καὶ γινώσκοντας τὸν ἱερὸν τῆς οἰκογενείας σκοπὸν, εἶναι εἰδεχθεῖς ἁμαρτωλοὶ ἀπέναντι ἀγίων. Εἶναι ἔγθροι τῆς ἡθικότητος καὶ ἀρετῆς, ὀλετῆρας δὲ ψυχῶν καὶ ἀνατροπῆς τοῦ ἡθικοῦ οἰκοδομήματος τῆς κοινωνίας, ἐν ᾗ εὐρίσκονται. Καὶ ὅσον οἱ ὄντως ἄγαμοι καὶ παρθένοι εἶναι τὰ μυρίπονα ἔθνη τοῦ παραδείσου καὶ οἱ ἐκλεκτοὶ τῆς θείας χάριτος καρποὶ, τόσον οἱ ἐξ ἐγωϊσμοῦ καὶ ἰδιοτελείας ἄγαμοι, οἱ παρθένοι ὑποκρινόμενοι, εἶνα τὸ σαρκίον αὐτῶν ἐν χλιδῇ καὶ τρυφηλότητι διατηρῶσιν, ἢ ἐνα ἀξιώματα τιμῆς καὶ κοινωνικῆς ὑπεροχῆς περιβληθῶσιν, ἀποδεικνύονται εἰς τοὺς μὴ ἀγνοῦντας τὸ πνεῦμα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, ὕλισται τοῦ χειρῆστου εἶδους καὶ ἐπὶ πλέον ἐμπαίεται θείαν καὶ ἀνθρωπίναν, κατατολμῶντες τὴν αἰσχιστήν κατὰ τῆς ἀμωμότητος καὶ ἀγνοίας τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ὕβριν. Τὴν ὕβριν τοῦ χρῆσθαι τοῖς ἱερωτάτοις αὐτῆς ἐπὶ πληρώσει ἐπιθυμιῶν ὀλόφρονος καὶ χυδαίου ἐγωϊσμοῦ.

Ἡ παρθενία δὲν εἶναι κοινόν τι καὶ τοῖς πᾶσι προσιτόν, δὲν εἶναι ἐπαγγέλμα κοσμικόν, δὲν εἶναι ἔργον ὡς τὰ πολλά. ἔχει τι τὸ μυστηριώδες ἐν τῇ ἐπενεργείᾳ τῆς χάριτος τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἔχει τι τὸ ἔξοχον καὶ ὑπερφυῆς ἐν τῇ πραγματικῇ αὐτῆς ἐννοίᾳ!

Τὸν κατὰ Χριστὸν καὶ ἐν Χριστῷ παρθένον δὲν κάμουν τὰ πολυσταύρια καὶ ἡ πινάρτης, οὐδὲ τὰ μουντζουράματα καὶ τὸ εὐλόγησον καὶ ἡ ἐγωϊστικὴ αὐτοκατάκρεισις, τὸν παρθένον δὲν κάμνει ἡ φαρμακικῶς γινόμενη νηστεία καὶ μόνη

τὸ φρόνημα τῶν θλιβομένων. Μὲ τὸ νὰ εἴπῃ ὅτι ἀπερισσεύει» δεικνύων ὅτι ὄχι μόνον τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ ὑποφέρουσιν, ἀλλὰ καὶ περισσότερα τούτων. Καὶ στοχάσου. Κατεστρέχθη, κατεδιώχθη ὁ Χριστός, ἐμαστιγώθη, ἀπέθανεν. Ἄλλ' ἡμῖς περισσότερα τούτων, λέγει, καὶ τοῦτο μόνον ἀρκεῖ εἰς παραμυθίαν. Ἄλλὰ κανεὶς ἄς μὴ κατηγορήσῃ ἐπὶ τὸλμῃ τὸ λεγόμενον· διότι καὶ ἄλλοι λέγει· «Ἦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασι μου, καὶ ἀντανάπληρῶ τὰ ὕστερα ῥήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου». Ἄλλ' οὕτε τὸ ἐν οὕτε τὸ ἄλλο εἶνε λόγος τὸλμης ἢ ἀπονοίας. Διότι καθὼς ἔκαμαν μεγαλείτερα ἀπὸ αὐτὸν σημεῖα· α' Ὁ πιστεύων, λέγει, εἰς ἐμὲ, μείζονα τούτων ποιήσει» καὶ ὁ μὲν δὲα ὅσα γίνονται, γίνονται δι' αὐτοῦ τοῦ ἐνεργοῦντος ἐν αὐτοῖς· οὕτω καὶ πλείοτερα ἀπὸ αὐτὸν ἔπαθον· δὲα δὲ πάλιν γίνονται δι' αὐτοῦ ὅστις τοὺς παρηγορεῖ καὶ τοὺς προετοιμάζει νὰ ὑποφέρουν τὰ συμπίπτοντα δεινὰ. Δι' αὐτὸ καὶ ὁ Παῦλος αἰσθανθεὶς πόσον μεγάλον λόγον εἶπε, κύταξε πῶς τὸ μετριάζει πάλιν λέγων, «οὕτω διὰ τοῦ Χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν». Ὅχι ὅσον θλιβόμεθα, τόσον παρηγορούμεθα, λέγει, ἀλλὰ πολὺ περισσώτερον. Διότι δὲν εἶπεν ὅτι ἀνάλογος εἶνε ἡ παρηγορία μὲ τὰ παθήματα, ἀλλ' ὅτι περισσεύει ἡ παρηγορία, ὥστε ὁ καιρὸς τῶν ἀγώνων νὰ εἶνε πάλιν ἄλλων στεφάνων καιρὸς. Διότι τί εἶνε ἴσον, εἰπέ μοι, τοῦ νὰ μαστιγώνεται τις διὰ τὸν Χριστὸν, καὶ μὲ τὸν Θεὸν νὰ ἡμιλῇ, καὶ ἀπὸ ὅλων νὰ εἶνε δυνατότερος, καὶ κατὰ τῶν διωκτῶν νὰ ὑπερισχύῃ, καὶ εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἀκαταδάμαστος νὰ εἶνε, καὶ τοιαῦτα

αὕτη. Τὸν παρθένον δὲν κάμουν τὰ ἱπανωκαλύμματα καὶ τὰ ἐπὶ τοῦ στήθους ἐγκόλπια καὶ οἱ ἀδαμαντοποικιλτοὶ σταυροὶ, τὰ ἱερώτατα καὶ σημαντικώτατα ταῦτα σύμβολα τῆς ἀγνότητος καὶ τῆς ἐξ ἀγάπης αὐταπαρνήσεως, ὧν ἡ ἐπίδειξις παρὰ τισιν ἐγωϊσταῖς μὴ συναισθανομένοις τὴν σημασίαν αὐτῶν (φίσει Κύριε τῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἀνοηταίνων) ἀπαιτεῖ ὀηλυπρεπὴ ὑπιστάσιν· Τὸν χριστιανὸν παρθένον κάμνει ἡ ἐνδοσιώδης ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ προαίρεσις καὶ ἡ κατὰ τὴν προαίρεσιν αὐτὴν ἐπενεργούσα θεία χάρις. Οὗτος δὲν ἔχει ἀνάγκη ἐπιδεικτικῶν παρουσιάσεων, δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀδαμάντων ἵνα παρουσιασθῇ φωτεινός, διότι καὶ ἐν τῇ πενιχρότητι περιβολῇ του φωτίζει καὶ γηγτεύει, προσελκύει καὶ κατακτᾷ τὰς καρδίας, διεγείρων ἐν αὐταῖς τὸ συναίσθημα τῆς ἀληθοῦς εὐσεβείας καὶ ἐμπνεῶν ἐνθερμον τὴν πρὸς τὸν Χριστὸν πίστιν, διότι εἶναι αὐτὸς ὁ Θεός. Ἡ Χριστιανικὴ ἐκκλησία, ἡ ἔχουσα πολλοὺς τοὺς διὰ τὸν Χριστὸν παρθέτους, εἶναι ἐκκλησία ἀκαμάζουσα ὑπὸ ἐποφιν ἀρετῆς, εἶναι ἐκκλησία ἐν τῇ ὑποίᾳ τὸ συναίσθημα τῆς ἡθικότητος καὶ τῆς σωφροσύνης ἐπὶ τοσοῦτον κρατεῖ καὶ κυριεῖ τῶν ψυχῶν, ὥστε ἀναφαίνονται μετὰ τοῦ πλήθους τῶν πιστῶν οἱ ἐν πᾶσι προαιρουμένοι τῶν ἐπιγίων τὰ εὐράνια, οἱ ὀλοκλήρους τὸ ἐαυτὸν πνεῦμα εἰς τὸν Θεὸν ὑποτάσσοντες καὶ ἐν τούτῳ ζῇ καὶ κινεῖσθαι σφόδρα ἐπιθυμούντες, οἱ ὑπὸ οὐδεμιᾶς κοσμικῆς μερίμνης ἀποσπώμενοι. Τοιαῦτη ἦτο ἡ ἐκκλησία τῶν πρώτων αἰώνων τοῦ χριστιανισμοῦ.

Ἡ ἐκκλησία ἡ τὴν ἀγαμίαν ὡς ἐν τῶν πολλῶν ἐπαγ-

έντευθεν νὰ περιμένῃ ἀγαθὰ, ὅπου μῆτε ὀφθαλμὸς εἶδε, μῆτε ὠτίον ἤκουσε, μῆτε ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου ἀνέβησαν· τί δὲ εἶνε ἴσον τοῦ νὰ θλιβῇται διὰ τὴν εὐσεβίαν καὶ ἀπίρους παρηγορίας ν' ἀπολαύῃ παρὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπὸ ἁμαρτίας τόσας νὰ ἔχῃ γλυτώσει, καὶ ν' ἀζιούται πνεύματος καὶ ἀγιασμοῦ καὶ δικαιοσύνης, καὶ κανένα νὰ μὴ φοβῇται καὶ νὰ μὴ τρέμῃ, καὶ ἀπὸ ὅλων λαμπρότερος νὰ φαίνεται ἰσάνως εἰς αὐτοὺς τοὺς κινδύνους;

Ἄς μὴ καταβαλλώμεθα λοιπὸν εἰς τοὺς πειρασμούς. Διότι κανεὶς δὲν κοινωνεῖ μὲ τὸν Χριστὸν ἐν τρυφῶν καὶ κοιμώμενος καὶ βαθυμῶν, κανεὶς ἀπὸ τοὺς ζῶντας τὸν μαλθακὸν τοῦτον καὶ παραλυμῶν βίον· ἀλλ' ὅστις εὐρίσκειται εἰς θλίψιν καὶ πειρασμόν, αὐτὸς ἵσταται πλησίον ἐκείνου, ὁ βαδίζων τὴν στενὴν ὁδόν. Διότι καὶ ὁ ἴδιος αὐτὴν ἐβάδιζε· διὸ καὶ ἔλεγεν· «Ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει πού τὴν κεφαλὴν κλίνῃ». Μὴ παραπονησᾷ λοιπὸν εἰς τὰς θλίψεις, στοχαζόμενος μὲ ποῖον κοινωνεῖς καὶ πῶς καθαρῖζεσαι διὰ τῶν πειρασμῶν, καὶ πόσα κερδίζεις. Διότι τίποτε δὲν εἶνε λυπηρὸν παρὰ τὸ νὰ ἐντιοῦσαι εἰς τὸν Θεόν. Ὅταν αὐτὸ δὲν εἶνε, ὄχι θλίψις, ὄχι ἐπιβουλαί, ὄχι ἄλλο τίποτε εἶνε δυνατόν νὰ λυπησῇ τὴν εὐφρονασάν ψυχὴν· ἀλλὰ καθὼς, ὅταν ῥίψῃς ἓνα σπινθῆρα μικρὸν εἰς ἄβυσσον βαθεῖαν, παρῆυθὺς τὸν εὐθύνεις, οὕτω καὶ ἡ μεγαλειτέρα ὑπερβολὴ τῆς ἀθυμίας, ὅταν πῶσῃ εἰς ἀγαθὴν συνείδησιν, χάνεται καὶ ἀφανίζεται εὐκόλα. Δι' αὐτὸ ἄρα καὶ ὁ Παῦλος ἔχειρε πάντοτε, ἐπειδὴ ἔιχε τὸ θέρρος του εἰς τὸν Θεόν, καὶ οὐδὲ ἡ σθάντο αὐν τὰ τόσα δεινὰ· ἀλλ' ἐπὶ μὲν ὡς ἄνθρωπος,

γελμάτων ἔχουσα καὶ ἐν τούτῳ καταφαινομένη, ὅτι οὐχὶ ὡς θαῦμα τῆς θείας χάριτος αὐτὴν ὑπολαμβάνει, οὐδ' ὅτι κοινόν τι πρὸς αὐτὴν τὴν θείαν χάριν ἔχει ἡ μόνον τὴν τυπικὴν ἐπίκλησιν κατὰ τὴν στιγμήν τῆς εἰς τὸ ἀξίωμα τῆς παρθενίας προαίρεσως τοῦ κατὰ τὸ φαινόμενον ἀγάμου. Ἡ ἐκκλησία αὕτη εἶναι ἐκκλησία εἰς τὰ κεφαλαιώδη ἁμαρτωλὴ καὶ δύναται τις εἰπεῖν καταρεπωμένη, ἀφ' οὗ αὐθεντικῶς καὶ ἐπιστήμως κινδυνεύῃ τὴν θείαν ἀγνότητα τῆς θρησκείας τοῦ ἀναμαρτήτου Ἰησοῦ. Τὸ δὲ ἀγιώτατον τῶν ἀξιωμάτων, τὸ ἀξίωμα τῆς ἀκροτάτης φιλοσοφίας τοῦ χριστιανισμοῦ ἐπὶ τοσοῦτον ἐξευτελίζει καὶ καθυβρίζει, ὥστε θεωρεῖ ἐπαγγελματικὴν ἰδιότητα προνομίου ἰνὸς πάξιος, τῆς τάξιος τοῦ κλήρου. Ἡ τάξις δὲ αὕτη τοῦ κλήρου ἡ πρὸς οὐκὴν αὐτῆς ὀφέλιαν καὶ κοσμικὴν ὑπεροχὴν συμφέρον ἔχουσα νὰ ἔχῃ πρῶτον καὶ κύριον γνώρισμα τὴν ἀγαμίαν ἐπωφελομένη τὸ γόντρον, ὅπερ ἀσκαῖ ἡ ἰδέα τῆς θρησκείας ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ λαοῦ καὶ ἐκμεταλλουμένη τὸν σκοτισμόν τῆς θρησκευτικῆς ἀμαθίας αὐτοῦ ἀμυμπολεῖ πρὸς θεράπείαν τῆς ἰδιοτελείας αὐτῆς καὶ τὰ ἱερώτατα τῆς ἀγίας τοῦ ἀγνοτάτου Ἰησοῦ θρησκείας. Καὶ κατὰ αὐτὴν τὴν ἀρχὴν τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς βλέπομεν τὴν ἱστορίαν τῆς θείας τρυφῶν ἀντιφάσεων πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ χριστιανισμοῦ, ἐφ' ὧν ἰσχυρίζεται, ὅτι βασιζέται· βλέπομεν διαδόχους τοῦ Πέτρου, τοῦ Παύλου, τοῦ Ἀθανασίου, τοῦ Βασιλείου, τοῦ Γρηγορίου, τοῦ Κυπριανοῦ καὶ τοῦ Ἀμβροσίου ἐν χλιδῇ καὶ τρυφηλότητι ζῶντας ἐπὶ ἀγίᾳ ἐν δὲ ἐγκαυχῶ-

ἀλλὰ δὲν κατεβάλλετο. Οὕτω καὶ ὁ πατριάρχης ἐκείνος (ὁ Ἀβραάμ) ἔχειρεν ἐνῷ εἶχε παθεῖ πολλά λυπηρὰ. Καὶ στοχάσου. Ἀπὸ τὴν πατρίδα ἐξῆλθε φυγὰς, ὁδοπορίας ὑπέφερε μακρὰς καὶ κοπιώδεις, εἰς τὴν ξενιτείαν κατήντησε καὶ οὐδὲ βῆμα πὸς ἡδύνατο ἐλευθέρως νὰ κάμῃ. Ἀπ' ἐκεῖ πάλιν ἡ πείνα τὸν διεδύθη, καὶ μετανάστην τὸν ἔκαμε, καὶ τὴν πείνα διεδέχεται πάλιν ἡ ἀρπαγὴ τῆς γυναίκος του, καὶ τοῦ θανάτου ὁ φόβος, καὶ ἀτεχνία, καὶ πόλεμος, καὶ κίνδυνος, καὶ κατατρεγμοί, καὶ τελευταῖον ὁ μεγαλότερος ἄθλος, ἡ προσταγὴ νὰ σφάξῃ τὸν υἱὸν του τὸν γνήσιον καὶ μονάκριβον, πληγὴ ὀδυνηρὰ καὶ ἀνίατος. Μὴ τυχόν, ἐπειδὴ εὐκόλα ὑπήκουσε, νομίσης ὅτι καὶ χωρὶς πόνον τὰ ὑπέφερεν ὅλα ἐκεῖνα. Διότι καὶ χιλίας φορὰς δίκαιος ἂν ἦτον, καθὼς καὶ ἦτον, ἀλλ' ἄνθρωπος ἦτον καὶ εἰς τὰ τῆς φύσεως ὑπέκειτο. Ἀλλ' ὅμως τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτὰ δὲν τὸν κατέβαλεν, ἀλλ' ἔστεκεν ὡς ἀθλητῆς γενναῖος καὶ στεφανωφόρος, ὅπου κηρύττεται νικητῆς δι' ἐν ἑκάστον ἐκ τούτων. Παρομοίως καὶ ὁ μακάριος Παῦλος, ἐνῷ ἐβλεπε βροχὴν καὶ χάλαζαν πειρασμῶν νὰ πύφῃ καθημερινῶς ἐπάνω του, ὡς νὰ ἐνετρώσῃ εἰς τὴν μέσην τοῦ Παραδείσου, τόσην χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν ἐλάμβανε. Καθὼς λοιπὸν ὅποιος χαίρεται αὐτὴν τὴν χαρὰν δὲν φοβεῖται νὰ κυριευθῇ ἀπὸ ἀθυμίας, οὕτω καὶ ὅποιος δὲν τὴν ἐκλέγῃ διὰ τὸν ἑαυτὸν του, εὐκόλως νικάται ἀπὸ ὅλα καὶ παθαίνει παρόμοια μ' ἐκεῖνον ὅπου ἔχει ὅπλα σαθρὰ καὶ ἄχρηστα, καὶ ὅπου φοβεῖται καὶ τὴν παραμικρὰν πληγὴν.

(ἀκολουθεῖ)

(4) ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ (4)

ΙΩΑΝΝΟΥ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΔΕΥΤΕΡΑΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ

Μετεφθεῖν εἰς τὸ καθ' ἡμῶν ἰδίωμα ὑπὸ τοῦ ταπεινοῦ καὶ ἐλαχίστου

ΑΔΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΚΙΑΘΙΟΥ

ΤΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ

Ο μ ε λ ε α'.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγ. φύλλου)

α' Ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτω διὰ τοῦ Χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. Διὰ τὸ νὰ μὴ καταβάλλῃ τοὺς μαθητὰς μὲ τὸ νὰ ἐξαίρῃ μεγάλως τὰς συμφορὰς, δείχνει πάλιν ὅτι καὶ ἡ περίσσεια τῆς παρηγορίας εἶνε μεγάλη, καὶ τοὺς διεγείρει τὸν νοῦν, ὅχι μόνον μὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ νὰ ἐνθυμίσῃ τὸν Χριστὸν καὶ νὰ εἴπῃ ὅτι αὐτοῦ εἶνε τὰ παθήματα· καὶ πρὸ τῆς θεοῦ παρακληθείας, φέρει τὴν παραμυθίαν ἀπὸ αὐτὰς τὰς θλίψεως. Τί εἶνε γλυκύτερον παρὰ νὰ γίνωμαι συγκοινωνός τοῦ Χριστοῦ, καὶ δι' αὐτὸν νὰ πάσχω ταῦτα; τί εἶνε ἴσον τῆς παρηγορίας αὐτῆς; Ἀλλὰ καὶ μὲ ἄλλο μέσον ἐξεγείρει

μένους και αντιπροσώπους του άγνωστού και άναμάρτητου Ήσου έαυτούς συνιστώντας και επιβάλλοντας. Ουδείς, δε, άγνοεί, ότι η εκκλησία αυτή είναι η εκκλησία των Παπών ή καταναγκαστικήν την άγαμία των κληρικών έχουσα, κοινόν τι και εύκατόρθωτον τούτο νομίζουσα. Οι φανατικοί παπιστάι, οι τυχόν άναγνώστες την ειλικρινώς έπρραξομένην έν τοίς ειρημείοις γνώμη ήμῶν περί του άμαρτωλού και άντιχριστιανικού της παπικής έδρας δόγματος της καταναγκαστικής άγαμίας του κλήρου μίς των μεγάλων της Βασιλείας Εύρώπης χριστιανικών Έκκλησιών, θα εξαγερθώσιν, ως εικός, μετά φονικής μανίας έναντίον του γράφοντος και... ύβρίζοντος. — Ήμεις φρονούμεν ότι όφείλουσιν, έν σωφρονίδι και άνθρωπινη συνείδησιν έχουσι, φρονούμεν ότι όφείλουσιν να έπισημώσῃσι και να έπισκοπήσῃσι την γνώμη ήμῶν ταύτην: Διότι η γνώμη ήμῶν είνε η υπό της ιστορίας και του γνησίου πνεύματος του Χριστιανισμού μαρτυρουμένη αλήθεια. — Η 'Ρωμαϊκή Έκκλησία, έν εξηκολούθει να ήνε άπληλαγμένη, ως κατά τους πρώτους του Χριστιανισμού αιώνας, δογματών έγωισμοῦ και ύλοφροσύνης έντικρυς έντικειμένων εις τό πνεῦμα του Χριστιανισμού, έν εξηκολούθει να συνεργάζηται έν πνεύματι άδελφικής αγάπης μετά της μητρός της 'Ανατολικής Έκκλησίας, θα εξεπλήρου μετ' αὐτῆς τό μέγιστον έργον της του σύμπαντος κόσμου Χριστιανικής άναμορφώσεως. — Έν τῶν πολλῶν έλαττωμάτων είνε και η καταναγκαστική του κλήρου αὐτῆς άγαμία, σοφιστικῶς δικαιολογούμενη πάντοτε, άλλ' οὐδέποτε υπό τῆς πεφωτισμένης χριστιανικής λογικῆς παύουσα να θεωρηται ως έν τῶν χειρότεστέρων εκκλησιαστικῶν άμαρτημάτων της. — Άπληλαγμένοι έντελῶς του μυσταρίου της μισαλλοδοξίας συναισθήματος και τῶ πράγματα βλέποντες εις την άληθιή αὐτῶν έννοιαν, δέν δυνάμεθα να άρνηθῶμεν, ότι η παπική εκκλησία έσχε και έχει άνδρας άληθοῦς ὑπέρ τῆς πίστεως αὐταπαρνήτως και ήμπεπνευσμένας θεολογικές έξοχότητας, φέροντας μόνον εις την περιβάλλουσαν αὐτοῦς λαμπρότητα την κηλίδα της εις τό ελάθλητον του Πάπα δουλείας των, ένθ' ήσαν και είνε προωρισμένοι να δουλεύουσιν ήλευθέρως μόνον εις την χριστιανικήν αλήθειαν, οὐ μόνον δέν άρνούμεθα τούτο, άλλά και μέγα χαίρομεν ήλπίζοντες, ότι του Θεοῦ ένεργούτος διά τῶν άληθινῶν τούτων πιστῶν της 'Ρωμαϊκῆς Έκκλησίας, θα έλθῃ καιρός επί τέλους γενικοῦ άνα τήν παπικήν έσπερίαν φωτισμοῦ και θα άπαλλαγῇ μία πλουσιωτάτη εις πνεῦμα και εις δύναμιν θυγάτηρ της 'Ανατολικῆς Έκκλησίας τῶν ήγιστικῶν άσθεσιῶν της, αἱ όποιαι καθ' έλευ, σῆς βεβαιῶ, δέν της πρέπουσι. Και θα άνατείλῃ μετά την άπαλλαγήν ταύτην, ήν τέρπομαι φανταζόμενος, δσον δύναμαι περισσότερον προσεχῇ, και θα άνατείλῃ νέα διά τόν χριστιανικόν κόσμον ζωή, άφθονον δέ τό της Χριστιανικῆς όρθοδοξίας φῶς διά τόν έν τῷ σκότει εύρισκόμενον ανθρώπινον κόσμον. — Άλλά ταῦτα φρονούντες και ταῦτα εύχαριστούμενοι, να ήλπίζωμεν δέν δυνάμεθα να μή ελέγξωμεν παροδικῶς την έν τῇ 'Ρωμαϊκῇ εκκλησίᾳ άμαρτίαν της καταναγκαστικῆς του κλήρου άγαμίας, περί της κατά Χριστόν άγαμίας γράφοντες. — Κατά τῆς αξιοπίστους δέ πληροφο-

ρίας, δε, έχομεν, η 'Ρωμαϊκή εκκλησία, η σύγχρονος, έχει πολλούς τους νέους κληρικούς χριστιανικῶς ήλευθερόφρονες και υπό άγνῶν αισθημάτων ήμπεπνευμένους. — Και τούτο παρέχει εις ήμῶς άφορμήν μεγίστης χαρῆς και μίς πληροῖ χρηστῶν περί του μέλλοντος ήλπίδων.

Και επί τῇ ὑποθέσει δέ, ότι υπό τῶν φανατικῶν συναδέλφων των, μή δυνάμενων να εκτιμῶσῃσι την ειλικρινέαν ήμῶν, θα παρεξηγηθῶμεν και θα άρροισθῶμεν, οὐδεμίαν διά τό ένδεχόμενον τούτο αισθανόμεθα λυπηρῆν δυσφορίαν, αἰσθανόμενοι χαρῆν και εύχαρίστησιν, διότι θα εύρεθῶμεν εις τὰ μυστικά συμφωνότατοι πρὸς τους άπό διαθέσεως και ήθικῶν χαρακτήρος μή άγύρτας, μή ὑποκριτάς, μή ψευδοχριστιανούς, πλήρεις δέ πίστεως και αγάπης όντας νεαρούς της παπικῆς εκκλησίας κληρικούς τους χριστιανικῶς ήλευθερόφρονες. — Έρχόμεθα ὦν, εις τόν αὐστηρότατον έλεγχον ήμῶν αὐτῶν, ήτοι της όρθοδόξου άνατολικῆς Έκκλησίας. Διότι θα ήτο μωρόν και γελοῖον να φροντίζωμεν περί της νόσου του γείτονος και την δεινὴν ιδιικήν μας νόσον να την άποκρύπτωμεν βεβαιοῦντες περί πλήρους υγείας! !

Τιμόθ. 'Αναστασίους

ΛΑΚΩΝΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

(Έκ τῶν κατὰ Πλουτάρχου.)

— "Όστις δέν επέπληττε τινα σφάλλοντα επί παρουσίᾳ του, κατεδικάζετο εις ήν και άμαρτήσας ποινήν" και όστις δυσχερεστέον, έν συνείδησιν να επιπληχθῇ, εις μεγάλην καταφρόνησιν ήτο.

— Έάν τις ήθελε φρασεθῇ άμαρτάνων, έπρεπε να περιέλθῃ άρκετάς φορές κάποιον βωμόν εκ τῶν έν τῇ πόλει, ὑποχρεωμένος να ψάλλῃ ήμμετρον κατόκρισιν έναντίον του έαυτοῦ του, καταδικαζόμενος οὕτω εις τό να επιπληττῇ ὁ ίδιος τόν έαυτόν του.

— "Όστις εκ τῶν πολιτῶν δέν έπεμελείτο της άνατροφῆς τῶν τέκνων του, δέν ήδύνατο να ένασκῇ τὰ πολιτικά του δικαιώματα.

— Οι Λάκωνες μεταξύ τῶν εύχῶν των έζήτουν να τοίς δοθῇ δύναμις ὅπως ὑποφέρωσι τῆς άδικίας.

ΛΑΚΑΙΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΑΠΟΦΕΥΓΜΑΤΑ

(Έκ τῶν κατὰ Πλουτάρχου.)

— Σπαρτιατίς άκούσασα ότι ὁ υἱός της έπώθη φεύγων τούς πολέμιους, τῷ έγραψε: Κακή φήμη δι' έσε διεδόθη" η ταύτην τῶρα άπόπλυε, η σὺ να λείψῃς.

— "Ότε γυνή έξ 'Ιωνίας έπεδεικνυε καμαρώνουσα έν εκ τῶν ὕψαμάτων της εις άκρον πολυτελές, Λάκαινα έπιδείξασα τούς τέσσαρας υἱούς της, όστινες ήσαν φρονιμώτατοι και χρηστότατοι, τοιαῦτα, έπε, πρέπει να είνε της καλῆς και άγαθῆς γυναίκας τὰ έργα.

— Άλλη άκούσασα ότι ὁ άνδραγαθήσας υἱός της άπέθανεν έν τῇ μάχῃ" διότι ιδικός μου ήτο, έπε.

— Άλλη άκούσασα ότι ὁ υἱός της άπέθανεν έν τῇ μάχῃ εις ήν θέσιν έτάχθη, δε άναπληρώσῃ, έπε, την τάξιν του δ' άδελφός του.

— Παρθένος πτωχή έρωτηθεῖσα, ποίαν δίδει προίκα εις τόν νυμφευόμενον αὐτήν, την πάτριον, άπήνητες, σωφροσύνην.

ΟΙ ΔΙΔΑΞΟΝΤΕΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΛΑΪΚΑΣ ΣΧΟΛΑΣ "ΑΝΑΠΑΛΑΣΕΩΣ", ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΛΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Εἰς τήν Α' έν 'Αθήνας παρὰ τήν Ίερὰν
Σύνοδον 7—8.

Σαββάτῳ 28 Φεβρουαρίου Τιμόθεος 'Αναστασίου
Κυριακῇ 1 Μαρτίου. † 'Ο σεβ. Μητροπολίτης Πενταπόλειος κ. Νεκτάριος.

Τετάρτῃ 4 Μαρτίου. Α. 'Αλεξανδρόπουλος.

Εἰς τήν Β' έν 'Αθήνας έν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων
'Αναργύρων 4—5.

Κυριακῇ 1 Μαρτίου. Τιμόθεος 'Αναστασίου.

Εἰς τό Γ' έν 'Αθήνας Παιδαγωγικόν
Τμήμα 10—12.

Κυριακῇ 1 Μαρτίου. Μουσικά ἔσματα. 'Αρ. Μπούκης.
Συζήτησις περί φιλικῆς, και εκθέσις περί έγνωσμοῦ. Τὰ μέλη υπό τῶν διευθυνσιν Κ. Διαλησμά.

Εἰς τό τμήμα Πειραιῶς

Σαββάτῳ 28 Φεβρουα. 7—8 Γεώργ. Μακρῆς.
Κυριακῇ 1 Μαρτίου 3—4 Πανάτος Δουληγέρης.
Τετάρτῃ 4 » 7—8 'Ιάκ. Χ. Δραγάτης.
Πέμπτῃ 5 » 7—8 Κ. Α. Διαλησμάς.
Παρασκευῇ 6 » 7—8 'Ιάκ. Χ. Δραγάτης.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Κατά την παρελθούσαν Κυριακήν της 'Ορθοδοξίας τό έν Πειραιῇ τμήμα της «'Αναπάσεως» ήγε την έπίτειον της ιδρύσεως αὐτοῦ έορτήν. 'Ητο τῇ αλήθειᾳ λίαν συγκινητικόν να βλέπῃ τις τὰ μέλη του τμήματος πάντα την πρωίαν έν τῷ ναῷ του Αγίου Κωνσταντίνου μετά κατανύξεως κοινωνούντα τῶν άρχόντων μυστηρίων. Εἰς τόν νοῦν άνακαλοῦντο κατ' άνάγκην 'Αποστολικῶν χρόνοι, καθ' οὓς έν συντριβῇ ψυχῆς οι μαθηταί του Σωτήρος ήσαν προσκαρτερούντες τῇ προσευχῇ και τῇ δέήσει.

Τὰ μέλη, άφ' οὗ ένερύθησαν την πρωίαν εις την μετὰληψιν και τόν λόγον του Θεοῦ, κηρυχθέντα υπό του διευθυντοῦ του τμήματος κ. Γ. Μακρῆ, συνήχθησαν μετά μεσημέριαν έν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ του Θεάτρου, τῇ εύμενῶς παραχωρηθείσῃ υπό του Δημάρχου κ. Τρύφ. Μουτσοπούλου, ὅπου περί τούς εξακοσίους άκροαταί άνδρες τε και γυναῖκες ήκροάσαντο του «'Αναπλαστικοῦ» κηρύγματος. Πρώτος ωμίλησε ὁ παρατυχὼν εκεί σεβ. άρχιεπίσκοπος ήφράσας την εύχαρίστησιν του διά τό εύχάριστον φαινόμενον του συνωστισμού εις θρησκευτικόν μάθημα" πράγμα σύνθετος μόνον εις θεατρικές παραστάσεις και εύλογῆσας τό οὕτω εύσεβές άκροατήριον.

Μετ' αὐτόν λαβὼν τόν λόγον ὁ διευθυντής του τμήματος έξῆρε λίαν επιτυχῶς τό μέγα έργον της «'Αναπάσεως» έν ταῖς ήμέραις ταύταις, μετ' ὃ έξεφώνησε τόν πανηγυρικόν της ήμέρας δ κ. Τιμόθ. 'Αναστασίου, όστις κατενόητευσε τούς πάντας διά της σοβαρῆς και μεστής νοημάτων διηλίας αὐτοῦ, καταστηλητικῆς τόν ὕλισμόν, εις δν όφείλεται, τι κακόν έχει τό ἔθνος ήμῶν και καλέσας τούς πάντας εις την πίστιν, δι' ἣς ήμεγαλουργήσαν οι ένδοξοι πατέρες ήμῶν. 'Η έορτή έλαδα πείρας περί την 4ην ὥραν, του Σεβ. άρχιερέως μετά συγκινήσεως και πάλιν εύλογῆσαντος τό εύσεβές άκροατήριόν του.

— Μιτά πολλῆς εύχαριστήσεως άναγγέλλομεν εις τούς εύσεβείς άναγνώπτας της «'Αναπάσεως» ότι τὰ μαθήματα της έν Χαλκῇ Θεολογικῆς σχολῆς επανελήθησαν και μετά πολλῆς τάξεως και κανονικότητος εξακολουθοῦσιν. 'Η διεύθυνσις άνετίθη προσωρινῶς εις τόν έκτεν διευθυντήν της Μ. του Ι'. Σχολῆς άρχιμανδρίτην κ. Μιχαήλ Κλεόβουλ.

— Τήν Α. Θ. Π. τῶν Οικουμενικῶν Πατριαρχῶν ήπισκέφθη με είδικήν άποστολήν ὁ έπίσκοπος Σερβουρίας 'Ιωάννης. 'Η Α. Θεοφιλία ένεχείρει τῷ Οικουμενικῷ Πατριάρχῃ γράμμα του σιδασιματώατου πρωιερέως πάσης 'Αγγλίας Φρειδερίκου, δι' οὗ άνακοινῶ η Α. Σ. τῆς ληφθείσας κατά τόν παρελθόντα 'Ιούλιον αποφάσεως τῶν έν Λαμβηθῷ συνελθόντων 194 επισκόπων της 'Αγγλικανικῆς Έκκλησίας περί της ένώσεως της 'Αγγλικανικῆς Έκκλησίας μετά τῶν 'Ορθόδοξων Έκκλησιῶν της 'Ανατολῆς.

'Εν ταῖς αποφάσεσι ταύταις, γράφει η α' Έκκλησιαστική 'Αλήθεια, τό έπίσημον ὄργανον του Πατριαρχείου, έξετάζονται και ζητούνται τὰ πρακτικώτερα μέσα πρὸς έγυτέραν προσέγγισιν της 'Αγγλικανικῆς πρὸς την 'Ορθόδοξον Έκκλησίαν και στενοτέραν τῶν δεσμῶν της αγάπης σύσφιγξιν. 'Υπέρ του σκοποῦ δέ τούτου ὁ πρωιερέως της 'Αγγλικανικῆς Έκκλησίας έξαιτεῖται την συνουσίαν και σύμπραξιν μέλιστα του Οικουμενικοῦ Θρόνου, «τοῦ φωτοδόλου τούτου κέντρου της ὅλης 'Ανατολῆς» ως βητῶς άποκαλιᾷ αὐτόν έν τῷ συστατηρίῳ πρὸς την Α. Θ. Παναγιότῃ γράμματι αὐτοῦ. Τό γράμμα τούτο άναγνούς ὁ Οικουμενικός Πατριάρχης έξεδήλωσε την ένδόμυχον Αὐτοῦ χαρῆν και αγαλλίασιν επί τοῖς δηλουμένοις δ' αὐτοῦ, έπειπὼν α' Ω: ὥρατοι οι πόδες τῶν εύαγγελιζομένων εἰρήνην.

'Αλλ' έπειδή κατά τῆς έν λόγω άνακοινώσεως του 'Επισκόπου Σερβουρίας ήβίγησαν άμφιβητούμενα τινα σημεία σπουδαίων δογματικῶν διαφορῶν και ζητηθήσαν εξηγήσεις, αἱ όποιαι μόνον μετά συνεννόησιν ὅλων τῶν αὐτοκαθῶν ὀρθόδοξων Έκκλησιῶν δύνανται να δοθῶσιν, εκρίθη άναγκαῖον να ὑποβληθῶσιν έγγράφως τὰ σχετικὰ πρὸς τὰ προτεινόμενα, να οὕτω καταστή δυνατὴ η περί τούτων μελέτη και σκέψις.

— 'Ο γηραιός μητροπολίτης Μόσχας και Καλομενίου Σίργιος Λατινόφσκις έτελεύτησε τόν βίον. 'Ο αείδμενος ήτο λόγιος και πεπειραμένος" διεκρίνετο δέ διά τό μελίχιον και πρῶν του χαρακτήρος αὐτοῦ.

— Μητροπολίτης Τιβερίδος έχειροτονήθη ὁ εκ Σέμου άρχιμανδρίτης κ. Μελέτιος άπόφοιτος της Θεολ. Σχολῆς του Σταυροῦ, διατελέσας και ως έπίτροπος τῆς 'Αγιοταφικής 'Αδελφότητος πολλαχού.

— Μετά έβδομηκονταετῇ ελεύθερον βίον έτίθημεν υπό την κηδεμονίαν τῶν Μ. Δυνάμεων διά του άνευ άντιρρήσεως ψηφισθέντος έλέγχου. 'Η δδός την ὁποίαν ήκολούθησαμεν ὡδήγει ήμῶς εὐθὺ εις την δουλείαν. 'Ο,τι έπαθόμεν είνε μικρόν και, έν εκ τούτου παραδειγματισθῶμεν, δυνάμεθα να σφάσωμεν ὃ,τι άπωλείσαμεν. Στάμεν λοιπόν και τεθῶμεν υπό την κηδεμονίαν του Χριστοῦ, να άποσύγωμεν ένδεχομένην πραγματικὴν δουλείαν υπό τούς ισχυρούς της γῆς.

— Τό δάνειον της πολεμικῆς άποζημιώσεως βεβαιούται με τόκον άρκετὰ συμφέροντα δ 1 1/4 τοῖς εκατόν. Τό έεργέτημα όφείλεται εις την έγγύησιν τῶν τριῶν προστατῶν Δυνάμεων Ρωσίας, Γαλλίας και 'Αγγλίας. 'Ο ὑπουργός τῶν Οικονομικῶν κ. Στρίτς άπαντῶν εις έπερώτησιν του κ. Δηλιγιάννη έπενε ότι και άλλοι έλλαχού και αὐτοί οι διαθνεῖς έπίτροποι, οι μετ' αὐτοῦ συνεργασθέντες θεωροῦσι τόν έλέγχον και μετά την έπιψήφισιν και μετά την δημοσίευσιν ως χάρτην άγραφον, έν μή εκδοθῇ τό δάνειον της πολεμικῆς άποζημιώσεως.

ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Τῆς 8 Μαρτίου 1898.

Τὸ τῆς αὐρίου Κυριακῆς ἀναγνώσματα βλέπει εἰς τὸ προηγουμένον φύλλον. Ἐνταῦθα δημοσιεύονται τὰ τῆς μετεπόμενης, ὅπως περιέχονται ἐγκαίρως εἰς χεῖρας πάντων.

Ἐξέμενον

« Ἀδελφοί, ¹⁴ ἔχοντες ἀρχιερέα μέγα διελθλήντα τοὺς οὐρανούς. Ἰησοῦν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ἐμολογίας. ¹⁵ Οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ θυνάμενον συμπάθειαι· ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πειρασμένον δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα, χωρὶς ἁμαρτίας. ¹⁶ Προσερχώμεθα οὖν μετὰ παρηγοίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεον καὶ χάριν εὐρωμεν εἰς εὐκαίρον βοήθειαν. ¹ Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρα τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, ² μετριοπαθεῖν θυνάμενος τοῖς ἁγνοοῦσι καὶ πλυνόμενοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περικαίεται ἀσθενεῖαν· ³ καὶ διὰ ταύτην ὀφείλει, καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτω καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. ⁴ Καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν, ἀλλὰ ὁ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθάπερ καὶ ὁ Ἀρῶν. ⁵ Οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασε γεννηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν, « Υἱὸς μου εἰ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. » ⁶ Καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· « Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. » (Ἑβρ., δ' 14—16 καὶ ε' 1.)

Ἑρμηνευτικὴ παράφρασις

Ἀδελφοί, ¹⁴ ὁ ἀρχιερεὺς ἡμῶν Ἰησοῦς εἶνε μέγας· διότι εἶνε ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ· διότι ἔχει ἀναληθῆ εἰς τοὺς οὐρανούς· καὶ κάθηται εἰς τὸ δεξιὸν τοῦ Πατρὸς· ἐνῷ ὁ ἀρχιερεὺς τῶν Ἑβραίων ἦτο ἄνθρωπος, ὅχι Θεός· καὶ εἰσέρχεται ἀπὸ τοῦ ἔθνους εἰς τὸ ἅγιον τοῦ ἐπὶ γῆς καὶ τοῦ Ἱεροσολήμ, ὅχι εἰς τὸν οὐρανόν. Ἀφοῦ λοιπὸν ἔχομεν τοιοῦτον μέγα ἀρχιερέα, ὅστις ἔχει ἐκείνην εἰς τοὺς οὐρανούς, ἔρχομαι καὶ αὐτῶν τῶν ἁγίων, ὡς πιστεύομεν ἀκραδάντως εἰς αὐτόν, καὶ ὡς ἐμολογούμεν δι' ἔργων καὶ λόγων τὴν πρὸς αὐτόν πίστιν μας. ¹⁵ Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς ἡμῶν δὲν εἶνε μόνον Θεός, ἀλλ' ἔγινε καὶ ἄνθρωπος, καὶ ἔχει διέλθει διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς ἡμῶν· διότι καὶ αὐτὸς ἐλάθε τὴν ἀσθενῆ ἡμῶν ἀνθρωπίνην φύσιν καὶ αὐτὰς ἐπολεμήθη ὡς καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ καὶ κατὰ πάντα ὁμοίους μετὰ τοὺς ἰδικούς μας πειρασμούς, μετὰ τὴν διαφορὰν ὅτι αὐτὸς δὲν ἔπασεν ὡς ἡμεῖς εἰς καμμίαν ἁμαρτίαν. Ἐχομεν λοιπὸν ἀρχιερέα ὅχι μόνον παντοδύναμον Θεόν, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωπον ἐμαιοπαθὲ μετὰ ἡμῶν, ἀλλ' ἀναμάρτητον, καὶ ἐπομένως δὲν ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ θυνάμενον νὰ εἶνε συμπαθὴς καὶ ἐπισκεπτικὸς εἰς ἡμᾶς, ἀν' ἐξ ἀσθενείας ἀνθρωπίνης ἡμαιοπάσμεν. ¹⁶ Ὡς προσερχώμεθα λοιπὸν καὶ ὡς καταφεύγομεν μετὰ θάρρους πρὸς τὸν θρόνον τῆς χάριτος, ὡς καταφεύγομεν διὰ τῆς προσευχῆς πρὸς τὸν Σωτῆρα ἡμῶν τὸν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ θυσιασθέντα καὶ γενόμενον πηγὴν συγγνώμης καὶ θείων δωρεῶν εἰς ἡμᾶς, ὡς προσερχώμεθα εἰς κοινωνίαν τῆς μυστικῆς αὐτοῦ θυσίας, ἐξ ἧς πηγᾶς ἡ χάρις, διὰ τὴν λαβόμεν παρὰ τοῦ Κυρίου ἔλεος, καὶ διὰ τὴν νὰ εὐρωμεν χάριν, ὅπως γένωσιν ἄρεστοι ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἔχωμεν τὴν βοήθειάν του πρόχειρον ἐν παντὶ ἀνάγκῃ. ¹ Εἶνε δὲ ἀνάλογος, ἀλλὰ κατὰ πολλὰ ἀνώτερος ὁ μέγας ἀρχιερεὺς ἡμῶν Ἰησοῦς ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς τῶν Ἑβραίων. Διότι πάντες οἱ ἀρχιερεῖς ἐκεῖνοι ἐλαμβάνοντο ἐξ ἀνθρώπων· ἐμοίως καὶ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς, Θεός, ἐγένετο ἄνθρωπος, ἵνα, ὡς ἄνθρωπος κατασταθῇ μέγας ἡμῶν ἀρχιερεὺς. Πάντες οἱ ἀρχιερεῖς ἐκεῖνοι λαμβανόμενοι ἐξ ἀνθρώπων καθίσταντο μεσίται ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸν Θεόν, διὰ τὴν νὰ προσφέρωσι πρὸς τὸν Θεόν πρὸς ἔφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν τῶν ἀνθρώπων τὰ παρ' αὐτῶν προαιρετικὰ δῶρα καὶ τὰς ἀπαιτούμενας θυσίας· ἐμοίως, ἀλλ' ἀπειράκις ἀνώτερος, καὶ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν κατέστη ὁ μόνος τέλειος μεσίτης τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸν Θεόν, καὶ προσφέρει πρὸς αὐτόν πρὸς ἔφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἑκουσίως καὶ ἐξ ἀγάπης θυσίαν αὐτοῦ ἑαυτόν, καὶ ἡ σταυρικὴ αὐτῆς θυσία εἶνε ἡ μόνη εὐπρόσ-

δεκτος εἰς τὸν Θεόν πρὸς ἀπολύτρωσιν ἡμῶν. ² Πάντες οἱ ἀρχιερεῖς ἐκεῖνοι, ἐπειδὴ ἦσαν καὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι· ἀσθενεῖς καὶ ὑποκείμενοι εἰς ἁγνοίαν καὶ πλάνην καὶ ἁμαρτίαν, ἤδυναντο νὰ εἶνε συμπαθεῖ καὶ μετριοπαθεῖ πρὸς τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐξ ἁγνοίας καὶ πλάνης, καὶ εὐρίσκοντο εἰς τὴν ἀνάγκην, νὰ προσφέρωσι θυσίαν τόσον διὰ τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ, ὅσον καὶ πρὸς συγχώρησιν τῶν ἰδικῶν τῶν ἁμαρτιῶν. Ὁμοίως καὶ ὁ μέγας ἡμῶν ἀρχιερεὺς Ἰησοῦς δύναται νὰ μετριοπαθῇ καὶ αὐτὸς πρὸς ἡμᾶς, ὅταν ἁμαρτάνωμεν ἐξ ἁγνοίας καὶ πλάνης· διότι καὶ αὐτὸς ἔγενεν ἄνθρωπος καὶ ἐγνώρισεν ἐξ ἰδίας πείρας τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθενεῖαν. ³ Ἀλλ' αὐτὸς, ὡς ἀναμάρτητος, δὲν ἔχει ἀνάγκην, ὡς οἱ ἄλλοι ἀρχιερεῖς, νὰ προσφέρῃ θυσίαν καὶ διὰ τὸν ἑαυτόν του, προσφέρει δὲ τὴν θυσίαν τοῦ ἀποθνήσκοντος αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ μόνον διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν. ⁴ Ὅπως δὲ ὁ Ἀρῶν καὶ οἱ ἄλλοι κατὰ Θεὸν ἀρχιερεῖς τῶν Ἑβραίων δὲν ἐξήτησαν μόνον διὰ τὸν ἑαυτόν των τὴν τιμὴν τῆς ἀρχιερωσύνης, ἀλλ' ἀνυψώθησαν εἰς τὸ ἅγιωμα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ· οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς δὲν ἐδόξασε μόνον τὸν ἑαυτόν του καὶ δὲν ἔγενεν αὐτόκλητος καὶ αὐτοχειροτόνητος ἀρχιερεὺς· ἀλλ' ἔγινε μέγας ἀρχιερεὺς ἡμῶν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ Πατρὸς, ὅστις εἶπε πρὸς αὐτόν· ⁵ « Σὺ εἶσαι Υἱός μου· ἐγὼ, ὅστις εἶμαι Πατὴρ σου πρὸ τῶν αἰώνων, σὲ ἔχω Υἱόν μου καὶ σήμερον, ἐν χρόνῳ, γεννηθέντα καὶ ὡς ἄνθρωπον. » ⁶ Εἰς ἄλλο πάλιν μέρος τῶν ψαλμῶν παρίσταται ὁ Θεὸς Πατὴρ λέγων πρὸς τὸν Υἱόν του· « Σὺ εἶσαι ἱερεὺς αἰῶνιος κατὰ τὴν τάξιν τῆς ἱερωσύνης τοῦ Μελχισεδέκ. »

ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Τῆς 8 Μαρτίου 1898.

Ἐξέμενον

Ἦπεν ὁ Κύριος, « Ὅστις θέλει ἐπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν καὶ ἑράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθήτω μοι. Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ· ἔνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. Ἦ γὰρ ὡφελήσεται ἄνθρωπον, εἰν κερδήτη τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; Ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυθῇ με καὶ τοὺς ἐμούς λόγους ἐν τῇ γενεῇ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῇ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυθήσεται αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἁγίων τῶν ἀγίων. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθῆσαν ἐν δυνάμει. (Μάρκ. κεφ. γ' 34—38 καὶ δ' 1.)

Ἑρμηνευτικὴ παράφρασις

Ἦπεν ὁ Κύριος, « Ὅστις θέλει νὰ γείνη ὁπαδός μου πρέπει νὰ ἔλθῃ αὐτοαπάρνησιν καὶ πρέπει νὰ με ἀκολουθῇ μετὰ τὴν ἀπόφασιν καὶ σταυρικὸν θάνατον ἐκὼν καὶ ὑποστή. Διότι, εἰν θέλῃ ἐκτελεσθῆναι νὰ μὴ ῥιψοκινδυνεύσῃ ἢ νὰ σώσῃ κινδυνεύουσαν τὴν ζωὴν του, ὁ τοιοῦτος θὰ χάσῃ τὴν ψυχὴν του· ἐκτελεσθῆναι δ' ἤθελε θυσία τὴν ζωὴν του ἕνεκα ἐμοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου μου, αὐτὸς θὰ ἐκτελέσῃ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του. Διότι εἰς τί θὰ ὡφελήσῃ τὸν ἄνθρωπον, εἰν κερδήτη τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν του; ἢ μήπως ὑπάρχει κανὲν ὀλίγον κέρδος, ἐκτελεσθῆναι μέγα καὶ ἂν εἶνε, τὸ ὅποιον νὰ δυνάται τις νὰ δώσῃ ὡς ἀντάλλαγμα, ὅπως με αὐτὸ ἐξαγοράσῃ ἐκ τῆς αἰωνίου ἀπωλείας τὴν ψυχὴν του; Ὅστις δὲ θέλει ἀποφύγῃ νὰ φανῇ ὅτι εἶνε μαθητὴς μου καὶ ὅτι πιστεύει καὶ ἐμολογεῖ καὶ ἐκτελεῖ τοὺς λόγους μου ἕνεκα ἐντροπῆς πρὸς τὴν γενεάν· τῶν ἀνθρώπων, τῶν παρθεκινόντων τοὺς νόμους τῆς σωφροσύνης καὶ δικαιοσύνης, θὰ ἐντραπῶ καὶ ἐγὼ ὁ ἐνανθρωπήσας Υἱὸς τοῦ Θεοῦ νὰ τὸν λάβω ὑπὸ τὴν προστασίαν μου, ὅταν θὰ ἔλθω ἐνδεσδυμένος τὴν δόξαν τοῦ Πατρὸς μου καὶ ἀκολουθοῦμενος ἀπὸ τοῦ ἀγίου ἀγγέλου μου. Καὶ ἔλεγεν εἰς αὐτούς, (ὕπαικντόμενος τὴν μετ' ἐλπίον μίλλουσαν νὰ γείνη μεταμόρφωσιν του.) Ὑπάρχουν μερικοὶ ἀπὸ σᾶς τοὺς ἱσταμένους ὧδε, οἱ ὅποιοι πρὸ τοῦ θανάτου σας θὰ ἴδωσι τὸν ἀνώτατον ἀρχόντα τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ παρουσιαζόμενον μετὰ δυνάμεως.

Τύποις Ἰωάννου Νικολαΐδου.